

Nová moderná budova pomáha Žilinskej univerzite šetriť

Historický pohľad

Žilinská univerzita v Žiline vznikla 1. októbra 1953 vyčlenením z Českého vysokého učení technického v Prahe ako Vysoká škola železničná. Premenením Vysoké školy železničnéj v roku 1959 vznikla v Prahe Vysoká škola dopravná, ktorá bola 6. septembra 1960 premiestnená do Žiliny. O dva roky neskôr sídlila univerzita na 50 rôznych adresách, čo spôsobovalo komplikácie pri fungovaní a komunikácii medzi jednotlivými fakultami. V roku 1968 sa začalo s výstavbou univerzitného mestiečka na Veľkom diele. Výstavba celého univerzitného areálu bola etapovito rozdelená. V roku 1980 dostala škola názov Vysoká škola dopravy a spojov v Žiline. Zákom č. 324/1996 Z. z. sa názov zmenil do dnešnej podoby, a to na Žilinská univerzita v Žiline. Rok 2002 bol prelomový, nakoľko zmenou zákona sa školy stali vlastníkami štátneho majetku. Univerzita sa rozhodla predat' objekty v centre mesta a získané financie investovať do výstavby budov na Veľkom diele. Prostredníctvom viacerých etáp sa podarilo vybudovať priestor pre šesť zo siedmich fakúlt Žilinskej univerzity.

Nová budova

Dňa 24. septembra 2009 prebehlo slávnostné odovzdanie nových budov Žilinskej univerzity. Pásku slávnostne prestrihli vtedajší rektor univerzity prof. Ing. Ján Bujňák, CSc., prof. Ing. František Schlosser, CSc., vedúci služobného úradu Ministerstva školstva SR v zastúpení ministra školstva prof. Ing. Jána Mikolaja, CSc., a zástupca zhotoviteľa.

Výstavba budovy trvala dva roky. Celkový projekt si vyžiadala takmer sedemnášť miliónov eur. Do nových priestorov sa presťahovala Stavebná fakulta (z Komenského ul.) a Fakulta prírodných vied (z Hurbanovej ul.). K dispozícii sú priestory nielen na výučbu, ale aj kancelárske priestory. Budovy sú vybavené bezbariérovým vstupom, rovnako aj bezbariérovými výťahmi. Učebne disponujú najnovšou audiovizuálnou technikou, projektorom, požiarnymi hlásičmi, senzormi požiaru. V aulách sú umiestnené aj kamerové systémy, adaptabilné osvetlenie s reguláciou jasnosti svetlosti podľa potreby prednášajúceho. Učiteľom uľahčujú ovládanie systémov v aulách dotykové obrazovky počítačov zabudované v prednášacom pulte. Fakulta prírodných vied má k dispozícii nahrávacie štúdio a špeciálne, akusticky upravené priestory. Stavebná fakulta má zase špeciálne geologické laboratórium. „Ak chodíte po svete, zistíte, že sa nemáme za čo hanbiť na rozdiel od starých budov. Média hovoria, že sme opustili historické budovy v meste. Sú však dva protiklady: historická budova by vyžadovala nákladnú rekonštrukciu a v dnešnej dobe je veľmi dôležitá integrácia pracovísk,“ vysvetľuje vtedajší rektor Žilinskej univerzity prof. Ing. Ján Bujňák, CSc. [2]

Architektúra

Vstupné foyer je riešené veľkolepo, vzniknutý otvorený priestor plynulo prechádza do strán a vertikálne spája všetky podlažia

do jedného priestoru. Na severovýchodnej strane priestor končí presvetleným átriom Stavebnej fakulty a na juhozápadnej priestorom rektorátu. Následne je budova prepojená skleneným prechodom s budovou fakulty PEDAS.

Dominantou malého námestia pred budovou sú tri hranoly s prednáškovými aulami a farebne zdôraznená časť rektorátu. Spolu s mohutnými stĺpmi umocňujú vstup do komplexu. Jednotlivé budovy fakúlt sa hrebeňovito napájajú z opačnej strany lineárnej budovy.

Budova šetrí

Prestahovaním fakúlt do novej budovy šetrí univerzita 40 % nákladov na energiu. V každej kancelárii, učebni, aule a takisto na chodbách sú osadené úsporné žiarivky. V pôvodných budovách boli rozvody elektrickej energie riešené ešte prostredníctvom hliníkových káblov, ktoré boli po svojej životnosti a v mnohých prípadoch napojenie počítačovej učebne už bolo problematické, existujúce rozvody tento nápor nevládali. Dnešná situácia je exponenciálne rozdielna, počítačové učebne fungujú bez problémov s priemerne dvadsiatimi zostavami so širokouhlým monitorom s uhlopriečkou dvadsaťdva palcov a viac a, samozrejme, projektorom a učiteľským počítačom.

Počas zimného obdobia nie je potrebné také množstvo energie na vykurovanie, čomu napomáhajú moderné materiály a okná s vyššími tepelnoizolačnými vlastnosťami. Leto a slnko spôsobujú cez presklenú strechu prehrievanie vnútorných priestorov, ktoré sú odvetrávané ventilátormi vo vrchnej časti budovy.

Spojením viacerých fakúlt na jednom mieste vzniká medziodborová spolupráca. Nutnosť presúvania medzi prednáškovými miestnosťami sa znížila na minimum.

Pohľad študentov

V prvých dňoch fungovania naozaj vznikala chaos, študenti sa v novej rozľahlej budove ťažšie orientovali. Postupom času bolo osadených množstvo informačných a smerových tabúl. Na chodbách pribudlo množstvo lavičiek, oddychových zón a najvítanejším bolo vybudovanie kaviarne vo foyer, kde si študenti môžu zakúpiť rôzne občerstvenie od bagiet až po pizzu. Školské budovy sú špecifické a čas ukáže, čo a ako treba zmeniť.

Použitá literatúra

- [1] http://www.uniza.sk/document/historia_sk.pdf, 16. 3. 2011
- [2] Spravodajca Žilinskej univerzity v Žiline, 8/2009, roč. XXVII

Ing. Mgr. Milan Englárt

Katedra technológie a manažmentu stavieb
Stavebná fakulta, Žilinská univerzita v Žiline